

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№3

2026
MART

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, mart.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

KORXONALARDA ICHKI AUDIT TIZIMINING BOSHQARUV QARORLARI QABUL QILISHDAGI O'RNI	24
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGI VA SOLIQ TUSHUMLARI DINAMIKASI: O'ZBEKISTON MISOLIDA ILMIY TAHLIL	30
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI KELITIRIB CHIQUARUVCHI ASOSIY OMILLAR HAMDA IQTISODIYOTGA TA'SIRI	37
Toxtabayev Oybek Odilovich	
QISHLOQ XO'JALIGI OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV	42
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTON GLOBAL-IQTISODIY RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'RNI	48
Kuvatova Oliya Sheraliyevna	
QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY MOHIYATI VA ULARNI KAPITAL BOZORI INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	54
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
IQTISODIY ISLOHOTLAR DAVRIDA TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING OMILLARI	61
Yangiboyev F.B.	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI ERTA ANIQLASH VA BOSHQARISHNING INTEGRATSIYALASHGAN RISK-INDEKS MODEL I	68
Kalandarov Abdulla Baxtiyorovich, Rajabov Shoxrux Suvon o'g'li	
RUX VA QO'RG'OSHINNI SELEKTIV AJRATIB OLISHNI KOMBINATSIYALASH TEXNOLOGIYASI VA NAZARIYASI.....	74
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Haqberdiyev Dilshod Qodir o'g'li	
UY-JOY QURILISHI HAJMINI UZOQ MUDDATLI PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH	81
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
O'ZBEKISTONDA BOG'DORCHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA IQLIM VA TABIIY OFATLAR NATIJASIDA YETKAZILDAN TALOFATLARNI DAVLAT TOMONIDAN KOMPENSATSIYA QILISH MEKANIZMI.....	85
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH MEKANIZMLARI.....	90
Abdug'aniyev Uchqun Habibulla o'g'li	
O'ZBEKISTON QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA TENDENSIYALARI	96
Musaeva Aynura Abayxolievna	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL INFRASTRUCTURE TRANSFORMATION IN THE CONTEMPORARY ENVIRONMENT.....	104
Normurodov Khusan Eshmakhmatovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI BAHOLASH YO'LLARI	108
Begamov S.X.	
DEBITORLIK QARZLARINING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI	112
Normatova Gulmira Xayrullaevna	

SOLIQLARNI PROGNOZLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH AMALIYOTI TAHLILI.....	118
Ergashov Jamshid Ashurovich	
MEHNAT XARAJATLARI HISOB: NAZARIY ASOSLAR, USULLAR VA BOSHQARUVDA AHAMIYATI.....	126
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
KORPORATIV XIZMATLARNING BANK FOYDASIGA TA'SIRI: KOMISSION VA FOIZLI DAROMADLAR TAHLILI	131
Qurbonov Abror Abdullayevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA TASHKILY MEXANIZMLARI	136
Djamalov G'ofir Oribjanovich	
OCHIQLIK INDEKSI VA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH SAMARADORLIGI: O'ZBEKISTON TAJRIBASINING INSTITUTSIONAL TAHLILI	144
Dilshod Pulatov, Uchqun Abdug'aniyev	
DUNYO SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIVAVIY HOLATI VA NATIJALARI TAHLILI	153
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	160
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
QURILISH TASHKILOTLARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION USULLARI	164
Muxibova Guli Yarkinovna, Sharifxodjayeva Odina Ulug'bek qizi	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARINING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRINI BAHOLASH	168
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI: XALQARO TAJRIBA VA INSTITUSIONAL YONDASHUVLAR	173
Bafoyev Farrux Jo'raqulovich	
KORXONALARDA AI-DRIVEN "DECISION SUPPORT SYSTEMS" (DSS)NI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Mardanova Ra'no	
STRENGTHENING THE FINANCING OF FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN THROUGH BANK CREDIT	186
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Ibadullaeva Asal Ulugbek qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA DAVLAT BOSHQARUV TIZIMLARINI RAQAMLASHTIRISH	192
Aytmuratov Qutlimurat Jalgasovich	
ATTRACTING INVESTMENTS FROM FINANCIAL MARKETS AND FACTORS INFLUENCING THE INCREASE OF THEIR ATTRACTIVENESS	196
Kholov Sherali Akhrorboyevich	
MARKAZIY OSIYODA TRANSCHEGARAVIY SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA ADOLATLI TAQSIMLASHNING NAZARIY-HUQUQIY ASOSLARI.....	200
Matkarimov Mansur	
XALQARO XIZMATLAR SAVDOSIDA TIBBIY TURIZMNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	206
Farxodova Shohnova Umidbek qizi	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING KO'P OMILLI INDIKATORLARI TIZIMI	213
Ibroximov Iloxomjon Shavkatjon o'g'li	
SANOAT KORXONALARINI IQTISODIY FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	219
Tillayeva Barno Ramiziddinova	
NOTIJORAT TASHKILOTLAR FAOLIYATIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI VA AUDITORLIK HISOBOTLARINING O'ZIGA XOSLIGI	224
Xolmirmayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	

ЦИФРОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ РЕИНТЕГРАЦИИ ВОЗВРАЩАЮЩИХСЯ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ: МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРАКТИКА И ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ КЫРГЫЗСТАНА.....	230
<i>Амантурова Дилбара Кыдыкбековна</i>	
РОЛЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЛЕКСИКИ В ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ.....	237
<i>Асрарова М.У.</i>	
О СКОРИНГОВЫХ МЕТОДАХ ЭКСПРЕСС-АНАЛИЗА ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	242
<i>Ирмухамедова Муслима Дилшодовна</i>	
UY-JOY QURILISHIDA ESKROU MEXANIZMLARINI JORIY ETISH ORQALI INVESTITSION XAVFSIZLIK VA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH	247
<i>Karimov Inomjon Ortikbaevich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI	254
<i>Kamoliddinov Ilhomjon Muxammadjonovich, Kobilov Murod Vakkosovich</i>	
TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	259
<i>Axmedov Toxirjon Xasanjon o'g'li</i>	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ENERGETIKA VA ISHLAB CHIQARISH SALOHİYATINING ROLI	264
<i>Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARIDA KOMPLAENS-NAZORAT TIZIMI ORQALI RISKLARNI SAMARALI BOSHQARISH	270
<i>Fayziyev Sherzod Djunaydilloyevich</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ РИСКАМИ И СТРАХОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ ОПЕРАЦИЙ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКИНГА В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ.....	275
<i>Бахтиёров Худайберган Хамдам угли</i>	
DOIMIY BO'LMAGAN KUCH TA'SIRIDA DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ MODEL ISHLAB CHIQISH VA SONLI TAHLIL QILISH.....	282
<i>Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Isomova Sabohat Islom qizi</i>	
YOUTH ENTREPRENEURSHIP AS A FACTOR OF STRUCTURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN UZBEKISTAN.....	290
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
МОДЕЛИРОВАНИЕ САМОВОЗБУЖДЕНИЕ НЕЯВНОПОЛЮСНОГО СИНХРОННОГО ГЕНЕРАТОРА ПРОДОЛЬНО-ПОПЕРЕЧНОГО ВОЗБУЖДЕНИЯ	298
<i>Пирматов Нурали Бердиёрович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Бердиёров Улугбек Нурали угли, Бердиёров Улмасбек Нурали угли</i>	
YURTIMIZDAGI EKOLOGIK SOF YOG'OCH MATERIALLARIDAN TAYYORLANGAN ORAYOMA KONSTRUKSIYALARINING CHO'ZILISHGA QARSHILIGI	305
<i>Yunusaliyev Elmurod Muhammadyaqubovich, Toshpulatov Ilhomjon Baxtiyorovich</i>	
AYDAR-ARNASOY KO'LLAR TIZIMINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI VA ZAMONAVIY EKOLOGIK MUAMMOLARI	311
<i>Aminov Hamza Husanovich, Madrimov Rajabboy Masharipovich, Xamdullayeva Aziza Baxtiyor qizi</i>	
EXPLAINABLE AI YORDAMIDA SOC UCHUN TUSHUNTIRILADIGAN KIBERXAVF ANIQLASH TIZIMINI ISHLAB CHIQISH	318
<i>N.N. Jo'rayev, A.Sh. Juraboyev</i>	
QUYOSH FOTOELEKTRIK MODULLARINI SUV YORDAMIDA TOZALASH VA SOVITISH USULLARI TAHLILI	324
<i>Ibragimov Umidjon Hikmatullayevich, Qodirov Jobir Ro'zimatovich, Izomov Shahzod Niyoz o'g'li, To'yumurodov Quvonchbek Sherzod o'g'li</i>	

RAQAMLI TEKNOLOGIYALARNING QURILISH SOHASIGA INTEGRATSIYASI: ILG'OR XALQARO TAJRIBA	332
Fayziyeva Gulnoza Abdurahmonovna	
ФАКТОРЫ НАЛОГОВОЙ КУЛЬТУРЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОБИРАЕМОСТЬ НАЛОГОВ: СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	339
Хакимова Ситора Ильёсжон кизи, Муталова Дилором Махамаджановна	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ЭКСПЕРТНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ	345
Л.А. Кадырова, Б. Н. Эгамов	
О'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SUG'URTA BOZORINING TUZILISHI TAHLILI	350
G'ozdiyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQALARDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLİYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH MASALALARI	358
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
KONTEYNERLI TASHUVLARNING JORIY HOLATI, MAVJUD MUAMMOLAR VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	366
Samatov G'affor Alloqulovich, Xolmatov Bekzod Nurmatovich, Toxirov Maxmudjon Murodjon o'g'li, Absattarov Isomiddin Xotam o'g'li	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH OMILLARI BO'YICHA NOMUVOFIQLIKNI ANIQLASH VA BARTARAF ETISH MEXANIZMI	381
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY JIHATLAR	386
Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li	
SIFATLI TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH VA AHOLIGA QAMROVNI TA'MINLASHDA BOSHQARUV QARORLARINING AHAMIYATI	391
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARIDA GIPERPARAMETRLARNI MATEMATIK OPTIMALLASHTIRISH USULLARI	396
Husan Arziqulov Normurod o'g'li	
ENHANCING THE SERVICE SECTOR AS A MEANS OF CREATING EMPLOYMENT IN TOURISM INFRASTRUCTURE	401
Zarikeev Rasul Polatovich	
EXPANDING BANK CREDIT OPPORTUNITIES FOR FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN	406
Isakov Janabay Yakipbaevich	
BANKS' BROKERAGE AND ADVISORY SERVICES IN FACILITATING SECURITIES TRANSACTIONS AND IMPROVING MARKET LIQUIDITY	412
Isakov Isobek Janabay uli	
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ	416
Ибрагимов Мансур Ахметович	
ОПТИМИЗАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОВАЙДЕРОВ В УСЛОВИЯХ ПОСТРОЕНИЯ НОВЫХ ЦЕПЕЙ ПОСТАВОК	421
Маннапова Феруза Фахриддин кизи	
О'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISLOM MOLİYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH VA INSTITUSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	428
Isroilov Obid Olimjonovich	
OZIQ-OVQAT BOZORI KON'YUNKTURASINI BAHOLASHDA KO'P OMILLI REGRESSIYA MODELINING SAMARADORLIGI	433
Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich	

AHOLI TURMUSH TARZINI YAXSHILASHNING ISTIQBOLLARI.....	438
Djuraeva Didora Sobirjonovna	
ZAMONAVIY MOLIVAVIY INFRATUZILMANING INSTITUSIONAL ASOSLARI: TO'LOV TIZIMLARI NAZARIYASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	441
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI MENEJMENT VA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	449
Zayaviddinova Nafisa Muxammadovna	
CORPORATE GOVERNANCE, FDI, AND URBANIZATION IN THE GREEN ECONOMIC TRANSFORMATION OF UZBEKISTAN	454
Ablaeva Valentina	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND MICRO-ENTERPRISE DEVELOPMENT	460
Dilafroz Kuchkorova	
LEGIRLANGAN PO'LATLARDAN TAYYORLANGAN PROKATLASH JO'VALARINI CHIDAMLILIGINI OSHIRISH UCHUN TERMIK PUXTALASH TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH	466
Saydumarov Botir Muradovich, Berdiyev Darob Murotovich, Tashmatov Ravshan Qobilovich	
SHAMOL TURBINASINING IKKI TOMONLAMA TA'MINLANADIGAN ASINXRON GENERATORI O'TKINCHI JARAYONLARINING TAHLILI	471
Bekishev Allabergen Yergashevich, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Yunusov Obidxon Abdivait o'g'li, Jo'rayev Doston Majid o'g'li	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	479
Babaxanova Dildora Rustamovna	
RAQOBAT USTUNLIGIGA ERISHISHDA ZAMONAVIY MARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	485
Meliqulov Abdulhalil Norinovich	
JAMOAT AHAMIYATIGA EGA TASHKILOTLAR TOIFASIGA KIRITISH MEZONLARI, ULARNING MOLIVAVIY HISOBOTLARI VA AUDITIGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	490
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
EFFICIENCY OF IMPROVING THE IT SERVICES EXPORT	494
Uzakov Ortik Shaymardanovich	
CHORVACHILIKDA ILK VETERINARIYA XIZMATI TARIXI: QADIMGI O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	499
Sayfudinova Djamila Badridinovna	
AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYALASH TIZIMINI BOSHQARISHGA BAG'ISHLANGAN DASTLABKI ILMIY QARASHLARNING SHAKLLANISHI VA ULARNING TAHLILI	503
Xamroyev Anvar Ashurovich	
AHOLINING MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI HAMDA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY AFZALLIKLARI.....	508
A.A.Abduvoxidov	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIVAVIY HOLATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	518
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
PERFORMANCE APPRAISAL FAIRNESS AND EMPLOYEE OUTCOMES IN UZBEKISTAN'S EDUCATIONAL INSTITUTIONS: A QUANTITATIVE INVESTIGATION	525
Farida Nishanova	
SANOAT KORXONALARIDA SIFAT BOSHQARUVI TIZIMLARINING ISHLAB CHIQARISH JARAYONIGA TA'SIRI	535
O'.M. Baytanov	

DIGITAL METHODS FOR MONITORING HAND HYGIENE AND AUTOMATIC NAIL SEGMENTATION USING COMPUTER VISION TECHNOLOGIES	540
Shavkat Shukhratovich Azimov, Temurbek Zokir Ugli Daminov, Durdona Nurjonovna Rasulova, Dilorom Umrzakovna Nalibaeva	
MATLAB-BASED OPTIMIZATION OF METHANE FEED INTAKE IN A GTL PLANT FOR SYNTHETIC FUEL PRODUCTION.....	545
U.T. Beshimov, U.R. Azamatov, A.G. Makhsumov, E.E. Mashaev	
НЕОБХОДИМОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОПТИМАЛЬНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ВЛОЖЕНИЯ В СОЦИАЛЬНО-ЗНАЧИМЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	554
Зайналов Ж.Р. , Абдуллаева С.Ш., Нурмухамедов А.М.	
INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA ONLAYN TEST VA AVTOMATIK BAHOLASH TIZIMLARI: INNOVATION METODLAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA DOLZARB MUAMMOLAR TAHLILI	561
Nasriddinov Zaynoddin Xusniddin o'g'li, Sayidov Nozimjon Abdunosirovich	
SERVOMOTORLARNING XARAKTERISTIKALARI	565
Pirmatov Nurali Berdiyrovich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI BOSHQARISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	572
O'rinov Komiljon Kozimovich	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHDA SIFAT NAZORATINI OSHIRISHNI RAQAMLASHTIRISH YO'LLARI.....	576
Meliyev X.T.	
INVESTIGATION OF THE EFFICIENCY OF FATS AND OILS REMOVAL FROM WASTEWATER GENERATED BY PUBLIC CATERING ENTERPRISES	585
Durdona Obutjonova, Xayrullo Ibroximov, Ahmadjon Ibadullaev, Umar Chorshanbiev, Babaev Askar	
INSON KAPITALINING IQTISODIY MAZMUNI, UNI MOLIALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA O'ZBEKISTONDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	591
Ismailova Gulruh Faxriddinovna	
HUDUDLARDA MOLIAVIY INKLYUZIVLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINING MOLIAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI.....	596
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
NORASMIY BANDLIK VA DAROMADLARNI SOLIQQA TORTISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH TAHLILI	600
Bozorova Ozoda Raximovna	
DAVLAT KORXONALARINI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) ORQALI XUSUSIYLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI ("UZAUTO MOTORS" VA "O'ZBEKTELEKOM" AJ MISOLIDA).....	605
Razikov Ulug'bek Zaripovich	
QURILISHDA INNOVATSION FAOLIYAT TUSHUNCHASI VA TURLARI	611
B.K.Abdusamatov, I.A.Yusupov	
ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТОДОВ ЗАКРЕПЛЕНИЯ ПОДВИЖНЫХ ПЕСКОВ И ЭФФЕКТИВНОСТИ ЗАЩИТНЫХ ЛЕСНЫХ ПОЛОС ВДОЛЬ ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ	615
Лесов Кувандык Сагинович, Хуршида Абдимуминовна	
SURXONDARYO VILOYATI TUMANLARIDA INVESTITSIIYA MUHITINI YAXSHILASH OMILLARI.....	621
Qosimova Nodira Saidovna	

SURXONDARYO VILOYATI TUMANLARIDA INVESTITSIYA MUHITINI YAXSHILASH OMILLARI

Qosimova Nodira Saidovna

Termiz davlat muhandislik va agrotexnologiyalar universiteti assistenti

E-mail: nodiraqosimova2024@gmail.com

ORCID: 0009-0001-1047-0513

Annotatsiya. Mazkur maqolada Surxondaryo viloyati tumanlarida investitsiya muhitini yaxshilashga ta'sir etuvchi asosiy omillar tahlil qilinadi. Xususan, hududiy iqtisodiy salohiyat, infratuzilma rivoji, davlat tomonidan yaratilayotgan imtiyoz va preferensiyalar hamda tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining investitsiya jarayonlariga ta'siri o'rganilgan. Shuningdek, hududlarda investitsiya jozibadorligini oshirishga to'sqinlik qilayotgan mavjud muammolar aniqlanib, ularni bartaraf etish bo'yicha ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan. Tadqiqot natijalari hududiy investitsiya siyosatini takomillashtirish va mintaqaviy iqtisodiy rivojlanishni jadallashtirishda muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: investitsiya muhiti, hududiy investitsiya siyosati, infratuzilma rivoji, tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash, iqtisodiy rivojlanish, hududiy investitsiya salohiyati.

Abstract. This article analyzes the main factors influencing the improvement of the investment climate in the districts of the Surkhondaryo region. In particular, the study examines the role of regional economic potential, infrastructure development, government incentives and preferences, as well as mechanisms for supporting entrepreneurship in attracting investments. The article also identifies existing problems that hinder the growth of investment attractiveness in the region and proposes scientifically grounded recommendations for improving the investment environment. The research findings contribute to the development of regional investment policy and the stimulation of sustainable regional economic growth.

Keywords: investment climate, regional investment policy, infrastructure development, entrepreneurship support, economic development, regional investment potential.

Аннотация. В данной статье анализируются основные факторы, влияющие на улучшение инвестиционного климата в районах Сурхандарьинской области. В частности, рассматривается роль регионального экономического потенциала, развития инфраструктуры, государственных льгот и преференций, а также механизмов поддержки предпринимательства в процессе привлечения инвестиций. Кроме того, выявлены существующие проблемы, препятствующие повышению инвестиционной привлекательности региона, и предложены научно обоснованные рекомендации по совершенствованию инвестиционной среды. Результаты исследования имеют важное научно-практическое значение для развития региональной инвестиционной политики и стимулирования устойчивого экономического роста.

Ключевые слова: инвестиционный климат, региональная инвестиционная политика, развитие инфраструктуры, поддержка предпринимательства, экономическое развитие, региональный инвестиционный потенциал.

KIRISH

Hududiy iqtisodiy rivojlanish va modernizatsiya mamlakatimiz uchun ustuvor yo'nalishlardan biriga aylangan. Ayniqsa, viloyatlar darajasida iqtisodiy modernizatsiya jarayonlarini o'rganish hududlarning raqobatbardoshligini oshirish, ishchi kuchi va mavjud resurslardan samarali foydalanish hamda barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Surxondaryo viloyati o'zining tabiiy imkoniyatlari, geografik joylashuvi va ishlab chiqarish salohiyati bilan iqtisodiy rivojlanishning strategik hududlaridan biri hisoblanadi.

Viloyatning ayrim tumanlari sanoat va xizmat ko'rsatish sohalarida yetakchi o'rinlarni egallab kelayotgan bo'lsa, ayrim hududlarda iqtisodiy rivojlanish sur'atlari nisbatan sekinroq namoyon bo'lishi kuzatiladi. Shu sababli tumanlarning iqtisodiy modernizatsiyasini rag'batlantiruvchi omillarni aniqlash hamda hududlar o'rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni chuqur o'rganish dolzarb ilmiy-amaliy masalalardan biri hisoblanadi.

1-rasm. Surxondaryo viloyati hududi

Shu bilan birga, viloyat tumanlarida investitsiya muhitini yanada yaxshilash, infratuzilmani rivojlantirish, logistika imkoniyatlarini kengaytirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish hamda mahalliy resurslardan samarali foydalanish kabi masalalar dolzarb ahamiyat kasb etib kelmoqda. Mazkur maqolada Surxondaryo viloyati tumanlarida investitsiya muhitini yaxshilashga ta'sir etuvchi omillar tahlil qilingan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekistonlik va xorijiy olimlar tomonidan hududiy investitsiya siyosati, investitsiya muhitini shakllantirish, hududlar iqtisodiy salohiyatini oshirish hamda tumanlar darajasida iqtisodiy rivojlanishni rag'batlantirish masalalari bo'yicha qator ilmiy tadqiqotlar olib borilgan. Xususan, hududiy rivojlanish nazariyalarida investitsiya muhiti iqtisodiy o'sishning muhim omili sifatida talqin qilinib, unda infratuzilma, institutsional muhit, tadbirkorlik erkinligi hamda davlat tomonidan ko'rsatiladigan qo'llab-quvvatlash choralari asosiy determinantlar sifatida ko'rsatib berilgan.

Xorijiy tadqiqotchilar, jumladan, M. Porter, J. Dunning va D. North ishlarida hududlarning investitsion jozibadorligi raqobat ustunliklari, institutlar sifati hamda biznes yuritish uchun yaratilgan sharoitlar bilan uzviy bog'liqligi asoslab berilgan. Ularning ilmiy qarashlariga ko'ra, investitsiyalarni jalb etishda transport-logistika tizimi, bozor infratuzilmasi, huquqiy kafolatlar hamda mahalliy resurslardan samarali foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

Mahalliy iqtisodchi olimlar A. Sodiqov, S. Hamdamov va N. Qosimovalarning tadqiqotlarida ham hududiy investitsiya muhitini yaxshilash masalasi alohida o'rin egallaydi. Ularning ilmiy izlanishlarida viloyat va tumanlar

miqyosida investitsiya faoliyatini faollashtirish, sanoatni modernizatsiya qilish, kichik biznes hamda xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish orqali hududlar iqtisodiy salohiyatini oshirish masalalari keng yoritilgan. Ayniqsa, hududlarning tabiiy-iqtisodiy imkoniyatlari, ishlab chiqarish infratuzilmasi hamda mehnat resurslaridan foydalanish darajasi investitsiya muhitining sifatini belgilovchi asosiy omillar sifatida baholanadi.

Shuningdek, ayrim tadqiqotlarda investitsiya muhitini yaxshilashda mahalliy boshqaruv samaradorligi, yer va mulk munosabatlarining shaffofligi, bank-moliya xizmatlaridan foydalanish imkoniyatlari hamda muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlarining rivojlanganlik darajasi muhim o'rin tutishi ta'kidlangan. Mazkur yondashuvlar, ayniqsa, Surxondaryo viloyati tumanlari kabi agrar-sanoat yo'nalishidagi hududlarda investitsiya faolligini oshirish uchun muhim ahamiyatga ega.

So'nggi yillardagi ilmiy izlanishlarda hududiy investitsiya siyosatini takomillashtirish, eksportbop mahsulot ishlab chiqarishni kengaytirish, sanoat zonalarini hamda klaster tizimlarini rivojlantirish orqali investitsion jozibadorlikni oshirish masalalari ham chuqur o'rganilgan. Mazkur tadqiqotlar hududlarda investitsiya muhitini baholashda kompleks yondashuv zarurligini, ya'ni iqtisodiy, tashkiliy, ijtimoiy va institutsional omillarni birgalikda tahlil qilish lozimligini ko'rsatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonun hujjatlari, davlat statistikasi ma'lumotlari, mutaxassislarning ilmiy maqolalari hamda monografik ishlari asosiy manba sifatida foydalanildi. Shuningdek, hududiy iqtisodiyotni, xususan tumanlar kesimida barqaror rivojlanish omillarini aniqlash va ularni tizimli baholash maqsadida kompleks yondashuv hamda zamonaviy iqtisodiy tahlil uslublari asosida tegishli xulosalar ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Surxondaryo viloyatida asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar dinamikasi 2021–2025-yillar davomida, umuman olganda, ijobiy o'sish tendensiyasini namoyon etgan. Tahlil qilinayotgan davrda 2021-yilda investitsiyalar hajmi 12 037,8 mlrd so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilda bu ko'rsatkich 11 569,4 mlrd so'mni tashkil etgan. Natijada o'sish sur'ati 87,5 foizni ko'rsatib, ayrim omillar ta'sirida qisqa muddatli pasayish kuzatilgan.

Biroq 2023-yilda investitsiyalar hajmi sezilarli darajada ortib, 18 307,7 mlrd so'mga yetgan hamda o'sish sur'ati 148,3 foizni tashkil etgan. Mazkur holat hududda investitsion faollikning sezilarli darajada oshganini, shuningdek, yirik infratuzilma va ishlab chiqarish loyihalarining amalga oshirilganini ko'rsatadi.

2024-yilda investitsiyalar hajmi ma'lum darajada kamayib, 16 593,1 mlrd so'mni tashkil etgan bo'lsa-da, ushbu ko'rsatkich avvalgi yillarga nisbatan yuqori darajada saqlanib qolgan (2-rasm).

2-rasm. Surxondaryo viloyatida asosiy kapitalga investitsiyalar miqdori¹

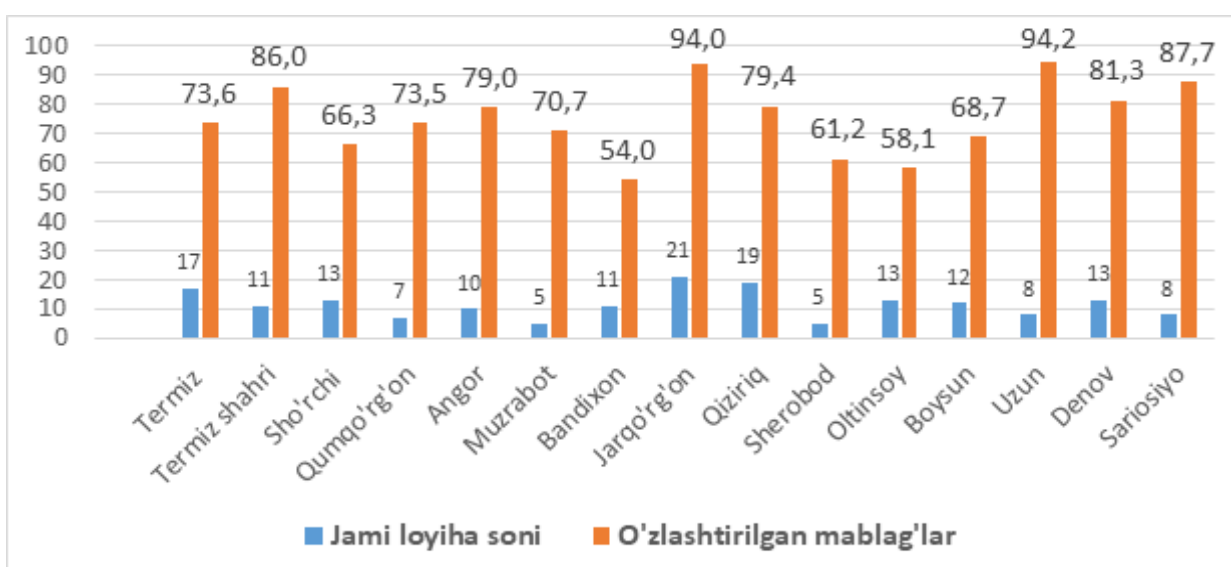
2025-yilda esa asosiy kapitalga yo'naltirilgan investitsiyalar hajmi yana ortib, 22 758,4 mlrd so'mga yetgan hamda o'sish sur'ati 131,1 foizni tashkil etgan. Bu esa viloyatda investitsiya muhitining bosqichma-bosqich yaxshilanib borayotganini, iqtisodiy loyihalar ko'lami kengayayotganini hamda hududda investitsion jarayonlarning faollashib borayotganini ko'rsatadi.

¹ https://surxonstat.uz/uploads/2026/Yanvar/Investitsiya_Dekabr25.pdf

Umuman olganda, 2021–2025-yillar oralig'ida Surxondaryo viloyatida asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmi qariyb ikki baravarga oshgan bo'lib, bu hudud iqtisodiyotining tarkibiy rivojlanishi va ishlab chiqarish salohiyatining kengayishiga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, ayrim yillarda kuzatilgan tebranishlar investitsiya jarayonlarining barqarorligini mustahkamlash, hududiy infratuzilmani yanada rivojlantirish hamda tumanlar kesimida investitsion jozibadorlikni oshirish zarurligini ko'rsatadi.

3-rasmda Surxondaryo viloyati tumanlarida 2025-yilda amalga oshirilgan investitsiya loyihalari soni hamda o'zlashtirilgan xorijiy investitsiya va kreditlar hajmining hududlar kesimidagi taqsimoti aks ettirilgan. Tahlil natijalari viloyat tumanlari o'rtasida investitsiya faolligi va loyihalar ko'lami bo'yicha muayyan tafovutlar mavjudligini ko'rsatadi.

Xususan, Jarqo'rg'on tumanida 21 ta loyiha amalga oshirilgan bo'lib, ular doirasida 94,0 mln AQSh dollari miqdorida xorijiy investitsiya va kreditlar o'zlashtirilgan. Shuningdek, Qiziriq tumanida 19 ta loyiha doirasida 79,4 mln AQSh dollari miqdorida investitsiya jalb etilgan. Termiz tumanida 17 ta loyiha orqali 73,6 mln AQSh dollari miqdoridagi mablag' o'zlashtirilgan bo'lsa, Termiz shahrida 11 ta loyiha doirasida 86,0 mln AQSh dollari miqdorida investitsiya jalb qilingan. Ushbu holat ayrim hududlarda loyihalar soni nisbatan kam bo'lishiga qaramay, investitsiya hajmi yuqori ekanligini, ya'ni kapital sig'imi katta bo'lgan loyihalar amalga oshirilayotganini ko'rsatadi.

3-rasm. Surxondaryo viloyatida 2025-yilda amalga oshirilgan loyiha hamda o'zlashtirilgan xorijiy investitsiya va kreditlar miqdori²

Bundan tashqari, ayrim tumanlarda loyiha soni kam bo'lishiga qaramay, o'zlashtirilgan investitsiyalar hajmining yuqori darajada shakllanganligi kuzatiladi. Masalan, Uzun tumanida 8 ta loyiha doirasida 94,2 mln AQSh dollari, Sariosiyo tumanida 8 ta loyiha orqali 87,7 mln AQSh dollari, Denov tumanida esa 13 ta loyiha doirasida 81,3 mln AQSh dollari miqdorida xorijiy investitsiya o'zlashtirilgan.

Shu bilan birga, ayrim hududlarda investitsiya hajmi nisbatan pastroq darajada qayd etilgan. Jumladan, Bandixon tumanida 11 ta loyiha doirasida 54,0 mln AQSh dollari, Oltinsoy tumanida 13 ta loyiha orqali 58,1 mln AQSh dollari hamda Sherobod tumanida 5 ta loyiha doirasida 61,2 mln AQSh dollari miqdorida investitsiya jalb qilingan.

Umuman olganda, tahlil natijalari Surxondaryo viloyati tumanlarida xorijiy investitsiyalarni jalb qilish jarayoni hududlarning iqtisodiy salohiyati, infratuzilma rivojlanganligi, transport-logistika imkoniyatlari hamda investitsiya siyosatining samaradorligi bilan bevosita bog'liqligini ko'rsatadi. Shu nuqtai nazardan, kelgusida tumanlar kesimida investitsion jozibadorlikni oshirish, hududiy infratuzilmani modernizatsiya qilish hamda investitsiya loyihalarini diversifikatsiya qilish muhim strategik yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, Surxondaryo viloyati tumanlarida investitsiya muhiti so'nggi yillarda bosqichma-bosqich yaxshilanib bormoqda. Bu jarayon investitsiya loyihalari sonining ortishi hamda jalb qilingan xorijiy investitsiya va kreditlar hajmining oshishida o'z aksini topmoqda.

² https://surxonstat.uz/uploads/2026/Yanvar/Investitsiya_Dekabr25.pdf

Shu bilan birga, investitsiya faolligining hududlar kesimida taqsimlanishida ayrim farqlar kuzatilmoqda. Ayrim tumanlarda investitsiya oqimi va loyihalar hajmi yuqori darajada shakllangan bo'lsa, ayrim hududlarda infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, sanoat salohiyatining nisbatan cheklanganligi hamda investitsiyalarni jalb qilish mexanizmlarining yanada takomillashtirilishi zarurligi investitsiya faolligining nisbatan pastroq bo'lishiga ta'sir etishi mumkin. Bu holat hududiy investitsiya siyosati samaradorligi hamda tumanlarning iqtisodiy salohiyati investitsiya jozibadorligini belgilovchi muhim omillardan biri ekanligini ko'rsatadi.

Tadqiqot natijalariga asoslanib, hududlarda investitsiya muhitini yanada yaxshilash bo'yicha bir qator amaliy tavsiyalarni ilgari surish mumkin. Avvalo, ishlab chiqarish hamda muhandislik-kommunikatsiya infratuzilmasini rivojlantirish, transport va logistika tizimini modernizatsiya qilish orqali investorlar uchun qulay iqtisodiy sharoit yaratish zarur.

Shuningdek, investorlarni institutsional qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish, ma'muriy tartib-taomillarni soddalashtirish hamda investitsiya loyihalarini amalga oshirish jarayonida shaffoflikni ta'minlash muhim ahamiyatga ega.

Bundan tashqari, mahalliy xomashyo resurslariga asoslangan hamda eksportga yo'naltirilgan ishlab chiqarish loyihalarini rivojlantirish hududiy iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi. Shu bilan birga, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini keng joriy etish, sanoat zonalari va innovatsion ishlab chiqarish hududlarini rivojlantirish orqali Surxondaryo viloyatining investitsion jozibadorligini oshirish hamda tumanlar kesimida muvozanatli iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- Porter M. The Competitive Advantage of Nations. New York: Free Press, 1990.
- Dunning J.H. Multinational Enterprises and the Global Economy. – London: Addison-Wesley Publishing Company, 1993.
- North D. Institutions, Institutional Change and Economic Performance. – Cambridge: Cambridge University Press, 1990.
- Qosimova N.S. O'zbekistonda Barqaror Iqtisodiy Rivojlanishning Mohiyati. Theory and Analytical Aspects of Recent Research. 2024. – T. 3.-№. 26. – C. 41-50. <https://interoncof.com/index.php/turkey/article/view/2316>.
- Qosimova N. S. O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida islomiy moliyaning ahamiyati va imkoniyatlari //Scientific progress. – 2023. – T. 4. – №. 2. – C. 223-228. <https://cyberleninka.ru/article/n/o-zbekistonning-ijtimoiy-iqtisodiy-rivojlanishida-islomiy-moliyaning-ahamiyati-va-imkoniyatlari>
- Ismoilov Z. Surxondaryo viloyatida parranda go'shti ishlab chiqarishning iqtisodiy samaradorligi. Muhandislik va iqtisodiyot. – 2026. – T. 4. – №. 1. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18720241>
- Kasimova. N.S. The Role and Significance of Mineral Resources in the Economic Development of the Country // Journal of Economy, Tourism and Service. – 2024. – T. 3. – C. 56-61. <https://jets.innovascience.uz/index.php/jets/article/view/391>
- Qosimova. N., Khasanov S. N. Milliy iqtisodiyotda iqtisodiy o'sish va dinamik muvozanat. Theory and Analytical Aspects of Recent Research. – 2023. – T. 2. – C. 92-97.
- Saidovna Q. N. Ta'limdagi zamonaviy innovatsion texnologiyalar //Научный импульс. – 2023. – C. 203.
- Ismoilov Z. (2026). Analysis of the expansion potential of chicken meat production in the Surkhandarya region. EPRA International Journal of Agriculture and Rural Economic Research, 1, 1-9. <https://doi.org/10.36713/epra26398>
- Ismoilov Z. (2026). Current status and development prospects of the poultry meat industry in Uzbekistan. International Journal of Business Diplomacy and Economy, 1, 43-49. <https://journal.academicjournal.online/index.php/ijbde/article/view/1089>, <https://doi.org/10.51699/ijbde.v5i2.1089>
- Kasimova N. S. Investitsionnaya sreda v Uzbekistane //Ekonomika i sotsium. – 2022. – №. 10-2 (101). – S. 361-364. <https://cyberleninka.ru/article/n/investitsionnaya-sreda-v-uzbekistane>
- Qosimova. N., Otamurodova D. A. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning mintqa iqtisodiyoti rivojlanishidagi o'rni // Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting. – 2024. – T. 4. – №. 05. – S. 171-177.
- Qosimova N. S., Sharifova N. D., Musurmonova A. I. Q. Mamlakat iqtisodiy rivojlanishida mineralxomashyo resurslarining tutgan o'rni va ahamiyati //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2023. – T. 3. – №. 4-2. – C. 639-648. <https://cyberleninka.ru/article/n/mamlakat-iqtisodiy-rivojlanishida-mineralxomashyo-resurslarining-tutgan-o-rni-va-ahamiyati>
- Qosimova N. (2025). The role and dynamics of Surkhandarya districts in territorial development processes. The Modern American Journal of Business, Economics, and Entrepreneurship 3, 363-369. <https://usajournals.org/index.php/4/article/view/1639>
- Qosimova, N. (2025). Surxondaryo viloyati tumanlarining iqtisodiy modernizatsiyasi: asosiy omillar va tendensiyalar. Green economy and development.12, 1389-1394. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18014439>.
- Qosimova, N. (2025). O'zbekistonda tumanlar barqaror iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash yo'llari (Surxondaryo viloyati misolida). Green economy and development, 5 (2) 1097-1101. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15637509>.
- Qosimova, N. (2024). New Uzbekistan on the path of sustainable economic development. Journal of Economy, Tourism and Service, 3 (12). pp. 96-102. <http://eprints.umsida.ac.id/15277/>
- Ismoilov Z. Surxondaryo viloyatida tuxum ishlab chiqarishning joriy holati tahlili. Muhandislik va iqtisodiyot. – 2026. – T. 4. – №. 2. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18720241>

20. Qosimova, N. (2024). Analysis of expected outcomes of Uzbekistan's membership in the United Nations Economic and Social. Journal of Artificial Intelligence and Digital Economy 1 (11). pp. 1-5. <https://journal.antispublisher.id/index.php/JAIDE/article/view/1122/1023>
21. Qosimova, N. (2023). Mintaqaning barqaror iqtisodiy rivojlanish omillari. "Yoshlar va ilm-fan" doktorant, mustaqil izlanuvchi, magistrant va bakalavrlarning respublika an'anaviy ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari (2023-yil 6-aprel).
22. Kasimova N. (2022). Investment environment in Uzbekistan. Procedia of Theoretical and Applied Sciences, 5, 6-7. <https://cyberleninka.ru/article/n/investitsionnaya-sreda-v-uzbekistane>
23. Sodiqov A., Komilova N. Hududiy iqtisodiyotni rivojlantirish va investitsiya jarayonlari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
24. Ismoilov, Z.(2026). Current status and development prospects of the poultry meat industry in Uzbekistan. International Journal of Business Diplomacy and Economy, 5, 43-49. <https://journal.academicjournal.online/index.php/ijbde/article/view/1089>, <https://doi.org/10.51699/ijbde.v5i2.1089>
25. Abdalova, Z. T., & Islomov, I. (2025). The Analysis of the Investment Activity in Regions of the Republic of Uzbekistan. International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding.
26. Ismoilov, Z., Omonov, A. (2023). Economic efficiency of poultry egg production in Surkhondarya province, Uzbekistan. E3S Web of Conferences, 371, 01009. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202337101009>.
27. Ismoilov, Z. (2025). Surxondaryo viloyatida parrandachilik tarmog'ini rivojlantirish istiqbollari. Yashil Iqtisodiyot va Taraqqiyot, 3(3), 11-15. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15161750>

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100